

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 100/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Viite HE 100/2024 vp

Suomen Leipuriliitto ry (jäljempänä Leipuriliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta ja työntekijöiden lähettämisestä annetun lain muuttamisesta

Leipuriliitto kannattaa hallituksen esitystä leipomotyölain 5 §:n kumoamisesta sekä sitä, että leipomotyölaki tulee kokonaisuudessaan kumotuksi.

Leipuriliitto huomauttaa tässä kohtaa myös siitä, että hallituksen esitykseen sivulle 13 on kirjattu Leipuriliiton näkemys virheellisesti. Hallituksen esityksen kohtaan 6. *Lausuntopalaute/6.1 Yleistä* on virheellisesti kirjattu, että ”*Lisäksi Suomen Leipuriliitto ry vastustaa esitysluonnosta*”.

Leipuriliitto huomauttaa, että Leipuriliitto on Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopalveluun 23.5.2024 antamassa lausunnossaan todennut, että **Leipuriliitto kannattaa leipomotyölain 5 §:n kumoamista.**

Leipuriliitto toteaa, että leipomotyölaki on nykymuodossaan työlaainsäädäntömme häpeäpilkku. Leipomotyölaista puuttuu kokonaan lain soveltamisala. Tämä on huomioitu myös hallituksen esityksen kohdassa 2.1 *Voimassa oleva sääntely*. Siinä muun muassa todetaan, että ”*Yksittäisen pykälän voimaan jättäminen muutoin kumotussa laissa ja ilman tarkempaa säädöstasoista soveltamisalan määrittelyä ei vastaa nykyisiä lainkirjoittamisen käytänteitä.*” Kun leipomotyölaista on puuttunut soveltamisala, laissa ei siis ole ollut määräystä siitä, kenen tai keiden leipomotyölakia tulisi noudattaa ja/tai keihin lakia tulisi soveltaa. Käytännössä tämä on johtanut siihen, että monet leipomot ovat noudattaneet leipomotyölakia vain lain nimen johdosta, ”vanhasta muististaan”,

tietämättömyyttään tai ay-liikkeen pelon takia. Mutta samanaikaisesti monet muut elintarvikealan yritykset leipomotuotteita valmistaessaan ovat katsoneet, että heidän ei tarvitse noudattaa leipomotyölain 5 §:ää, koska heidän varsinainen toimialansa on joku muu toimiala kuin leipomotoimiala.

Lain soveltamisalan puuttuminen on johtanut tosiasiallisesti siis tilanteeseen, jossa työmarkkinapoliittisista ja historiallisista syistä johtuen vain ne yritykset ovat maksaneet leipomotyölain 5 §:n mukaisesti 100%:n lisää, jotka ovat noudattaneet leipomoitten työntekijöitä koskevaa työehtosopimusta ja teettäneet työntekijöillään kolmivuorotyötä. Sen sijaan ne yritykset, jotka ovat valmistaneet leipomotuotteita jonkun muun työehtosopimuksen piirissä (esim. majoitus- ja ravitsemusalan yritykset tai muut elintarvikealan yritykset), eivät ole teettäessään työtä klo 22-06 välillä maksaneet lainkaan leipomotyölain 5 §:n mukaista 100 %:n lisää. Tämä on johtanut vuosikausien ajan voimassa olleeseen täysin epätasa-arvoiseen tilanteeseen leipomotuotteita valmistavien yritysten kesken.

Leipuriliitto toteaa, että leipomotyölaki erinäisine vaiheineen on ollut valitettava esimerkki suomalaisen työlainsäädännön politisoituneesta tasosta. Asia on ollut vuosikymmenien ajan poliittisesti liian arka, jotta sitä olisi voitu käsitellä millään tasolla.

Leipuriliitto yhtyy myös siihen, mitä todetaan hallituksen esityksen kohdassa 3. *Tavoitteet* ja kohdassa 4.1 *Keskeiset ehdotukset*. Leipuriliitto toteaa olevan positiivista, että hallituksen tavoitteena on leipomotyölain kumoamisella saattaa leipomo- ja konditoria-alan yritykset lainsäädännön tasolla tasa-arvoiseen asemaan muiden toimialojen yrityksiin verrattuna. Tulevaisuudessa myös leipomoalalla työehtosopimusneuvottelut käydään samalla tavalla kuin kaikilla muillakin teollisuuden toimialoilla, kun taustalla ei tuon jälkeen ole enää vain yhteen toimialaan kohdistuvaa epämääräistä erityislainsäädäntöä. Leipomotyölain kumoutumisen jälkeen yötyölisän maksamisesta ja yötyölisän suuruudesta sovitaan leipomotuotteita valmistettaessa kunkin toimialan omissa työehtosopimuksissa; niin leipomoalalla, majoitus- ja ravitsemusosalalla ja kuin muilla elintarvikealoilla.

Kunnioittavasti

SUOMEN LEIPURILIITTO RY

Mika Väyrynen
toimitusjohtaja